Invoering Omgevingswet

Ruimte voor ontwikkeling - Waarborgen voor kwaliteit

17 september 2018

Programma

Start
Opening: wethouder Heesakkers

Deel 1 Omgevingswet
Hoe zat het ook alweer?
Toelichting op de Omgevingswet en de impact hiervan op onze gemeente

Deel 2 Gemeente Beesel
Implementatietraject gemeente Beesel. Waar staan we nu?

Deel 3 Discussie
Aan de hand van een aantal stellingen zullen we met elkaar in discussie gaan over rollen, instrumenten en werkprocessen.

Deel 4 Pocesvoorstel
Voorstel voor vervolgproces
Einde: 21.30 uur

Opening werkvergadering

Opening werkvergadering

De 4 doelen van de wet die in het filmpje terugkomen.

Vanavond staat in het teken van hoe wij deze doelen gaan invullen voor onze gemeente!

Landelijk traject

Op weg naar minder regels en meer ruimte voor initiatief

De Omgevingswet is een van de grootste wetgevingsoperaties in onze geschiedenis. Terwijl de wet en haar uitvoeringsregelgeving gemaakt worden, bereiden gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk zich al volop voor op haar komst. Dat gebeurt in zo'n 150 Chw-experimenten en ruim 200 pilots.

Deel 1 Omgevingswet
Deel 2 Gemeente Beesel
Deel 3 Discussie
Deel 4 Vervolg

Landelijk traject

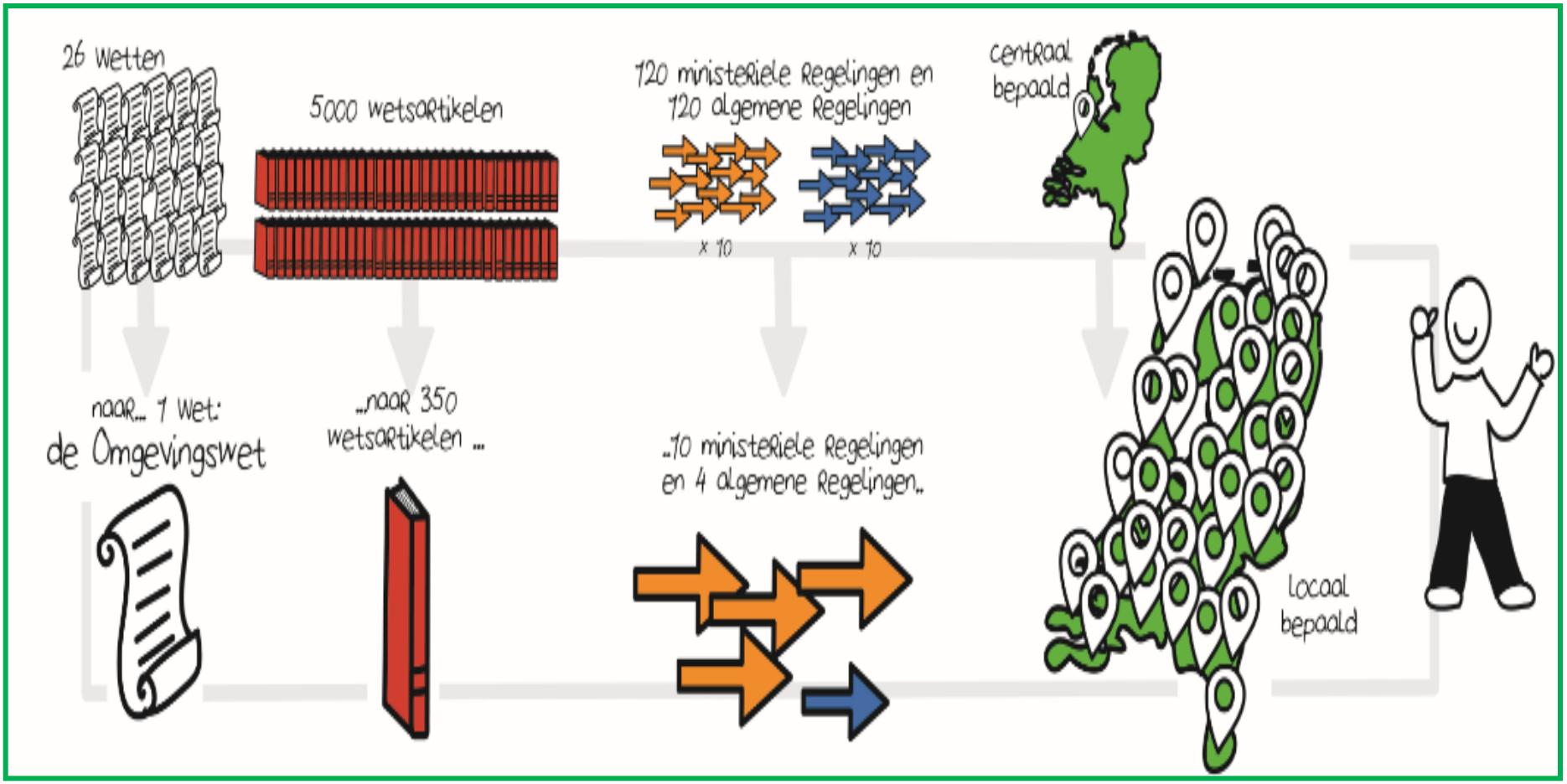

Deel 1 Omgevingswet
Deel 2 Gemeente Beesel
Deel 3 Discussie
Deel 4 Vervolg

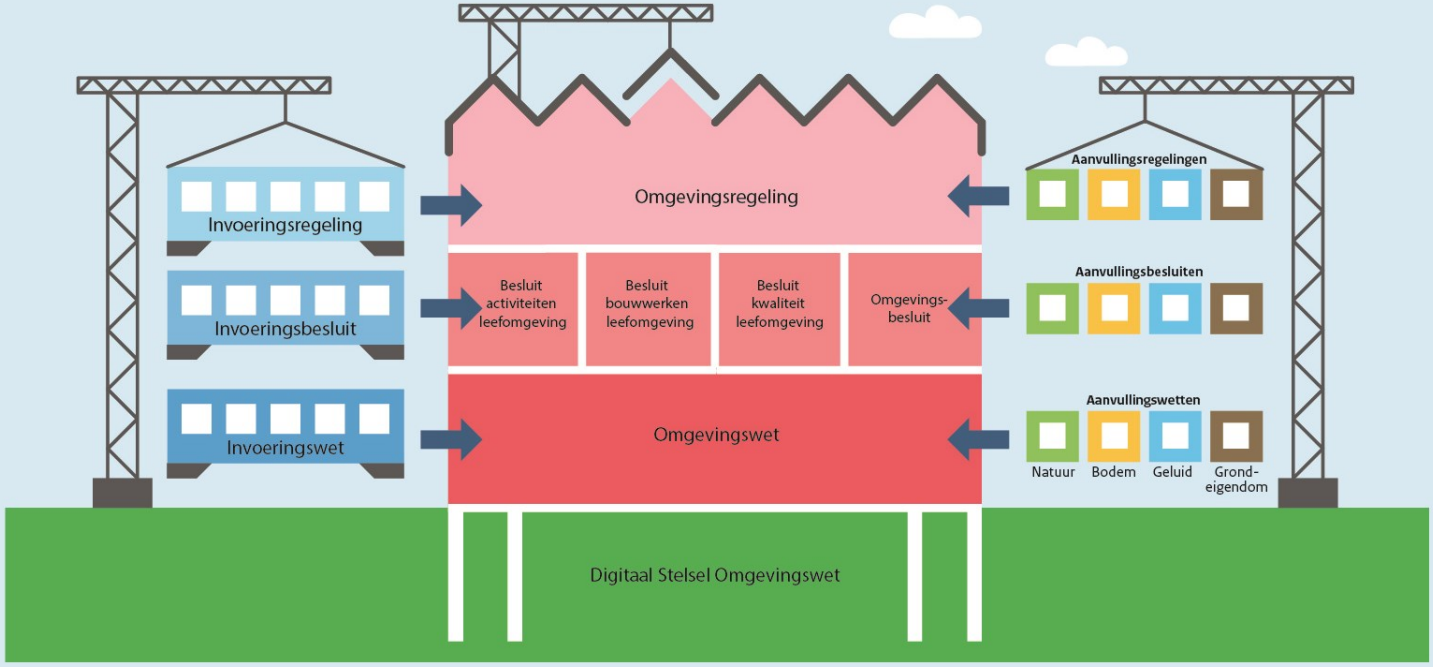
Omgevingswet

Deel 1 Omgevingswet
Deel 2 Gemeente Beesel
Deel 3 Discussie
Deel 4 Vervolg

Stelsel

4 verbeteringen

HET NIEUWE OMGEVINGSSTELSEL

De 4 verbeteringen

Minder en overzichtelijke regels, meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk en vertrouwen als uitgangspunt. Dat is waar de Omgevingswet voor staat. Het doel van een initiatief in de fysieke leefomgeving moet centraal staan in plaats van de vraag: 'mag het wel?'.

1 Inzichtelijk omgevingsrecht

Van een wirwar aan regels naar een inzichtelijk en voorspelbaar stelsel dat eenvoudig is in gebruik.

2 Leefomgeving centraal

Van een sectorale naar een samenhangende benadering van de leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving.

3 Ruimte voor maatwerk

Meer ruimte voor decentrale overheden voor gebiedsgericht maatwerk en het maken van eigen afwegingen.

4 Sneller en beter

Snellere en betere besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

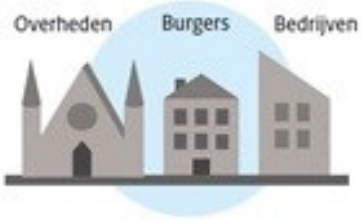
Deel 1 Omgevingswet
Deel 2 Gemeente Beesel
Deel 3 Discussie
Deel 4 Vervolg

Uitgangspunten

EU-regelgeving
Europees en internationaal recht is volledig geïntegreerd.

Rollen en verantwoordelijkheden
Heldere verdeling publiek en privaat

Vertrouwen
Houding is: 'ja, tenzij' in plaats van 'nee, mits'.

Flexibiliteit
Afwegingsruimte voor maatwerk

Veiligheid en gezondheid
Huidige beschermingsniveau is uitgangspunt.

Bestuurlijke taakverdeling
De wet biedt gelijkwaardige bescherming.

Handhaving
Zorgen voor naleving regels

Deel 1 Omgevingswet
Deel 2 Gemeente Beesel
Deel 3 Discussie
Deel 4 Vervolg

Instrumenten

1 Omgevingsvisie

Strategische en integrale langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving. Verplicht voor rijk, provincie en gemeente.

2 Programma's

Programma's maken de doelen van de omgevingsvisie concreet. Indien nodig met een programmatische aanpak.

3 Decentrale regels

Elk bestuursorgaan heeft een gebiedsdekkende regeling met alle regels voor de fysieke leefomgeving.

4 Algemene rijksregels

Algemene rijksregels voor activiteiten beschermen de leefomgeving. Initiatiefnemers weten hierdoor vooraf wat de mogelijkheden zijn en hoeven geen vergunning aan te vragen.

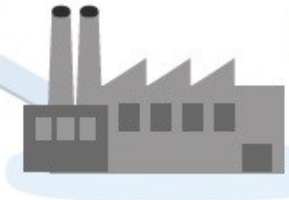

5 Omgevings-vergunning

Een omgevingsvergunning is alleen nodig als de algemene rijksregels niet volstaan. Deze kan worden aangevraagd bij één loket.

Omgevingswet

6 Projectbesluit

Een projectbesluit is nodig voor ingrijpende en ingewikkelde projecten waarbij een publiek belang speelt.

Omgevingsvisie

INSTRUMENTEN

Omgevingsvisie

In een omgevingsvisie staan de ontwikkelingen en ambities voor een grondgebied. Daarbij rekening houdend met onderwerpen als bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur en cultureel erfgoed. De visie is geen gedetailleerd plan maar toont de hoofdlijnen voor het langetermijnbeleid. Het Rijk, provincie en gemeente zijn verplicht een omgevingsvisie te maken.

Nu

De huidige wet- en regelgeving voor de fysieke leefomgeving is versnipperd en verspreid over verplichte sectorale beleidsplannen. Het overzicht ontbreekt daardoor en soms botsen de plannen.

Inzicht en samenhang door integrale afwegingen

Straks

De integrale omgevingsvisie zorgt voor samenhang. Het geeft ook aan wat het verantwoordelijke bestuursorgaan zelf doet en wat de verantwoordelijkheid van anderen is.

Voordelen

Een bestuursorgaan kan met de omgevingsvisie duidelijke keuzes maken en zo invloed uitoefenen op een goede fysieke leefomgeving. De inzichtelijkheid en voorspelbaarheid voor ondernemers en burgers neemt er door toe.

Participatie

Door direct betrokkenen bij de realisatie van de omgevingsvisie te betrekken, is alle kennis beschikbaar, komen alle belangen van meet af aan op tafel en ontstaat er draagvlak. Overheden moeten bij het vaststellen van omgevingsvisies aangeven hoe ze burgers, bedrijven en belanghebbende hebben betrokken.

Vorm

Een omgevingsvisie bevat de hoofdlijnen van het integrale beleid voor de fysieke leefomgeving. Er zijn verder geen vormvereisten.

Beleidscyclus

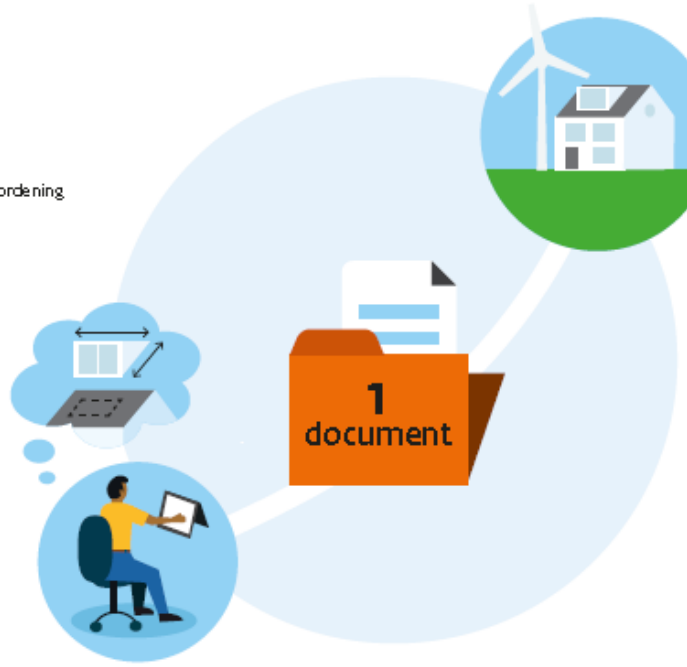
Omgevingsplan

OMGEVINGSWET

Het omgevingsplan

Het gemeentelijk omgevingsplan geldt integraal en is gebiedsdekkend. Het geeft alle regels voor de fysieke leefomgeving.

Voordelen

Meer bestuurlijke afwegingsruimte om lokaal de fysieke leefomgeving te beheren en te ontwikkelen.

Overzichtelijk: alle regels voor fysieke leefomgeving in één document.

Digitaal inzichtelijk: alle regels per perceel of adres bij elkaar en altijd actueel.

Meer mogelijkheden om ruimte te bieden voor nieuwe initiatieven.

Minder bestuurlijke en onderzoekslasten door fasering. Bepalend is nu of (omgevingsplan) en hoe (omgevingsvergunning) een activiteit plaatsvindt.

1 Nu in het bestemmingsplan

Verschillende bestemmingsplannen voor verschillende deelgebieden in een gemeente met allerlei verordeningen. Initiatiefnemer heeft onvoldoende overzicht in de vele regels.

2 Straks in het omgevingsplan

Alle regels voor fysieke leefomgeving in één overzichtelijk document. Initiatiefnemer ziet precies welke regels er voor hem gelden op het gebied van fysieke leefomgeving.

Omgevingsplan

Bestemmingsplan	Omgevingsplan
Ruimtelijke ordening	Fysieke leefomgeving
Toelatingsplanologie	Meerdere vormen
Vooral verboden, beperkt normen	Ruimte voor open normen en geboden
Primair een plan	Meer een verordening
Planhorizon (10 jaar)	Geen planhorizon
Standaard eerbiedigend overgangsrecht	Geen standaard overgangsrecht
Uitvoerbaarheidseis	Beperkte uitvoerbaarheidseis
Bestemmen	Toedelen van functies aan locaties
Actualiseringsplicht	Geen actualiseringsplicht

Programma's

	Omgevingsvisie	**Programma's**
Karakter	Strategisch, integraal, politiek-bestuurlijk	Uitvoeringsgericht, (multi)sectoraal, strategische elementen mogelijk
Inhoud	Ontwikkeling, gebruik, beheer, bescherming en behoud van de fysieke leefomgeving als geheel	Uitwerking beleid voor bepaalde sector of bepaald gebied
Benadering samenhang tussen domeinen	Eén integraal ontwikkelingsbeleid voor fysieke leefomgeving	(Multi)sectoraal, inzetten op afstemming, coördinatie verschillende domeinen
Horizon	Lange termijn	Korte termijn
Werking	Basis voor handelen van het visievaststellend orgaan en programma's	Basis voor inzet maatregelen van het programmavaststellend orgaan over het desbetreffende onderwerp
Juridische status	Bindt enkel visievaststellend orgaan	Bindt enkel programmavaststellend orgaan

Omgevingsvergunning

Vereist voor:

- Landelijk bepaalde activiteiten
- Waterschapsactiviteiten
- Provinciale activiteiten
- Gemeentelijke activiteiten
  (via Invoeringswet Omgevingswet)

Procedure:

- Reguliere procedure is uitgangspunt (Awb)
- Lex silencio positivo afgeschaft
- Onlosmakelijkheid afgeschaft
- VVGB afgeschaft
- Op aanvrager rust verplichting tot participatie

Deel 1 Omgevingswet
Deel 2 Gemeente Beesel
Deel 3 Discussie
Deel 4 Vervolg

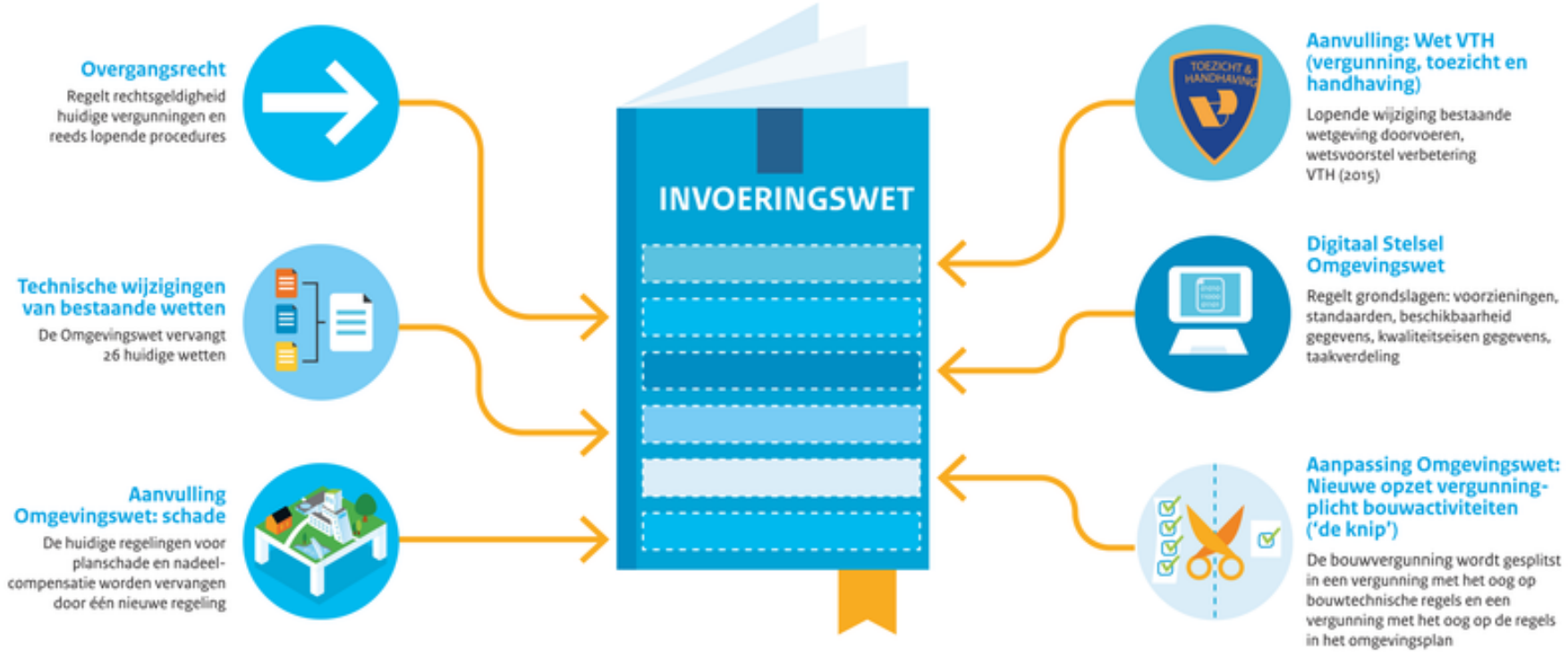

Invoeringswet

OMGEVINGSWET

Invoeringswet

De Invoeringswet regelt het overgangsrecht en wijzigt een aantal bestaande wetten. Verder vult de Invoeringswet de Omgevingswet aan met een aantal onderwerpen.

Van wet naar praktijk

"Succes van de Omgevingswet voor 80% afhankelijk van de cultuur en maar voor 20% van de regels."

Anders werken

- De wet beoogt een cultuuromslag bij met name overheden te bereiken:
  - Meer samenhang
  - Meer participatie
  - Meer vertrouwen

Kent geen plek in de wet, maar moet bij alle instrumenten wel in achterhoofd worden gehouden…

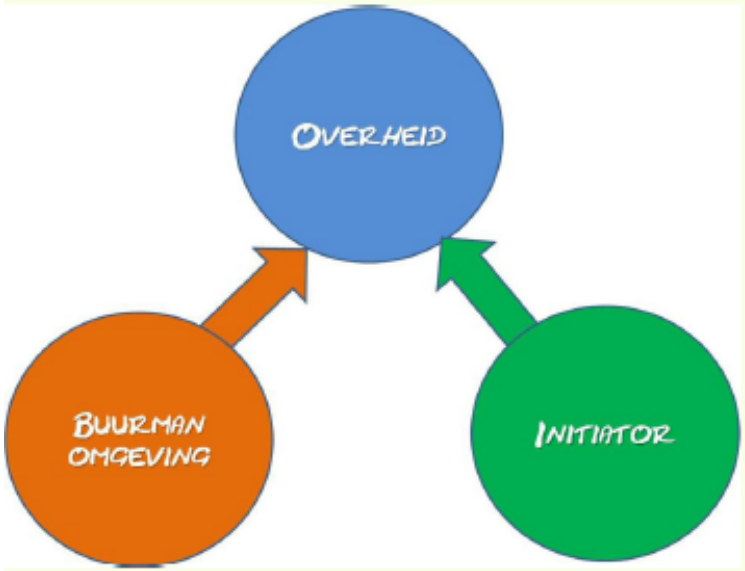
Deel 1 Omgevingswet
Deel 2 Gemeente Beesel
Deel 3 Discussie
Deel 4 Vervolg

Anders werken

WRO

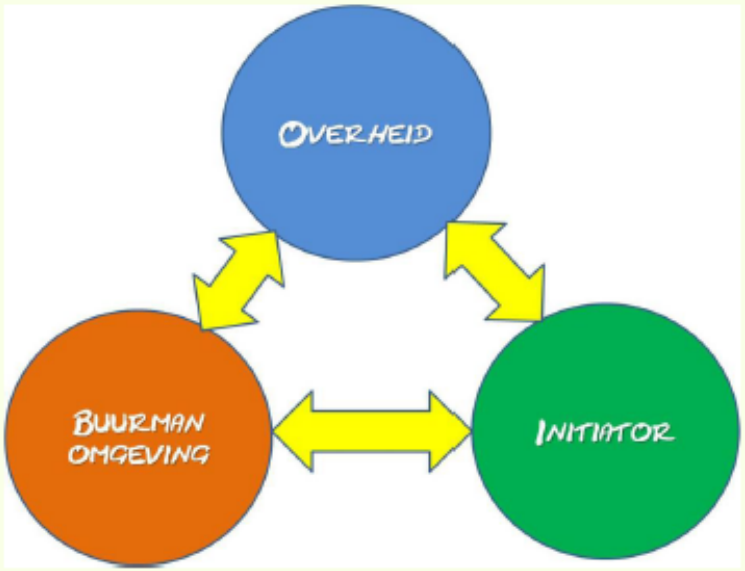
Inspraak

BOVENGESTELD

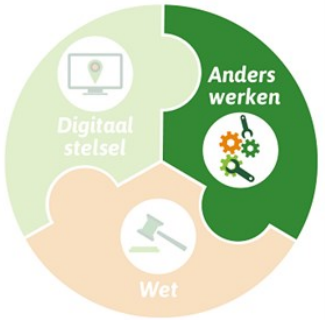
OW

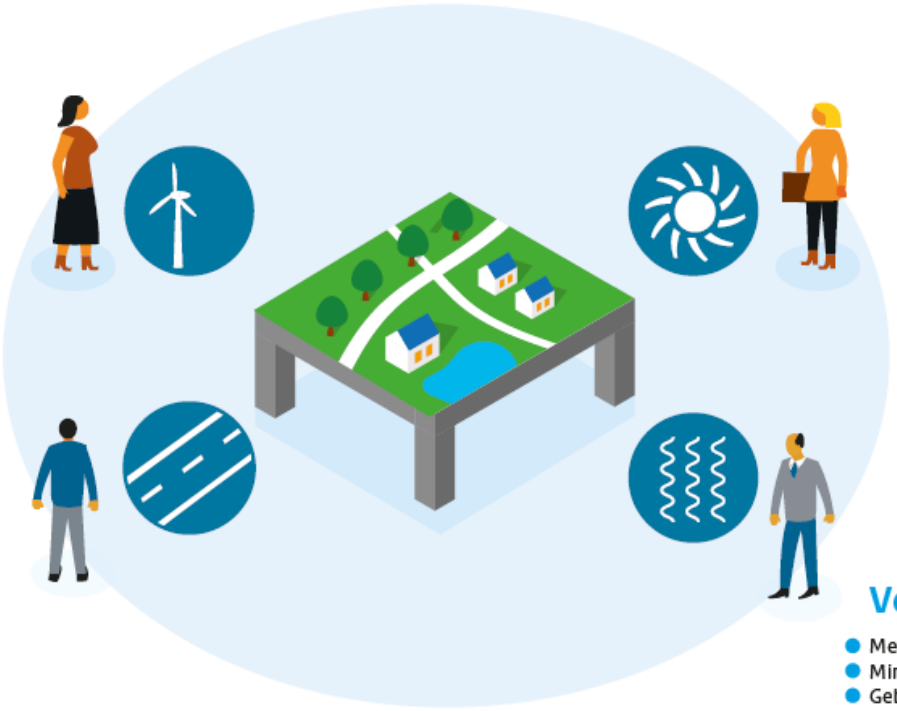
dialoog

NEVENGESTELD

Anders werken

Voordelen

- Meer draagvlak
- Minder onderzoekslasten
- Gebruikmaken van beschikbare expertise
- Tijd- en kostenbesparing mogelijk

Opgave
Wat is het probleem waarvoor een oplossing moet komen?

Participatie
Wie hebben belangen in het gebied en kunnen meedenken?

Alternatieven
Welke alternatieven zijn er en welke levert het meeste voordeel of minste nadeel op voor belanghebbenden?

Gedragen besluit

Anders werken

Kompas voor Participatie

1. Met wie?
2. Wat willen we delen?
3. Waarover?
4. Wie zit aan het stuur?
5. In welke rol?
6. Wegen van inb

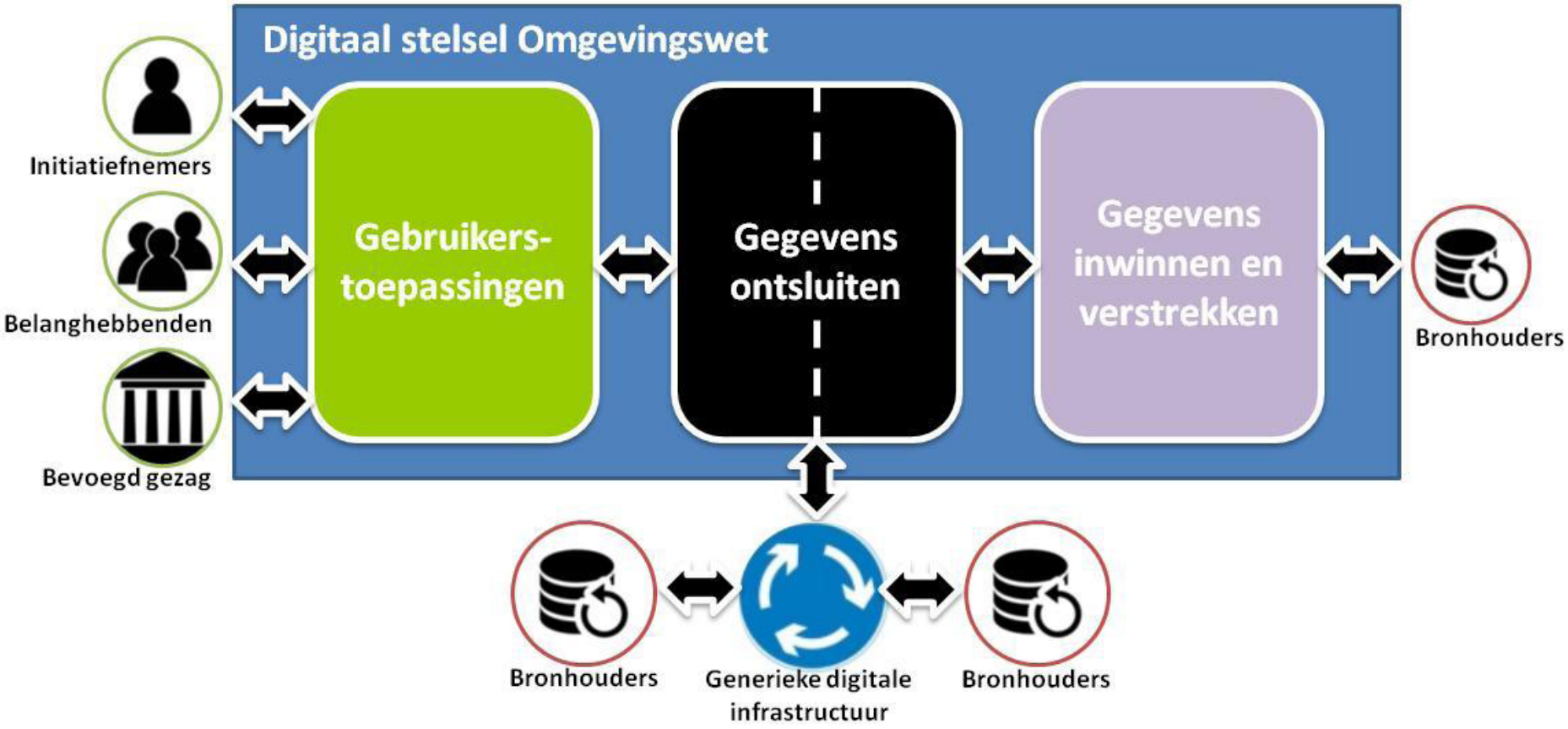

Participatiegids (link)

Deel 1 Omgevingswet
Deel 2 Gemeente Beesel
Deel 3 Discussie
Deel 4 Vervolg

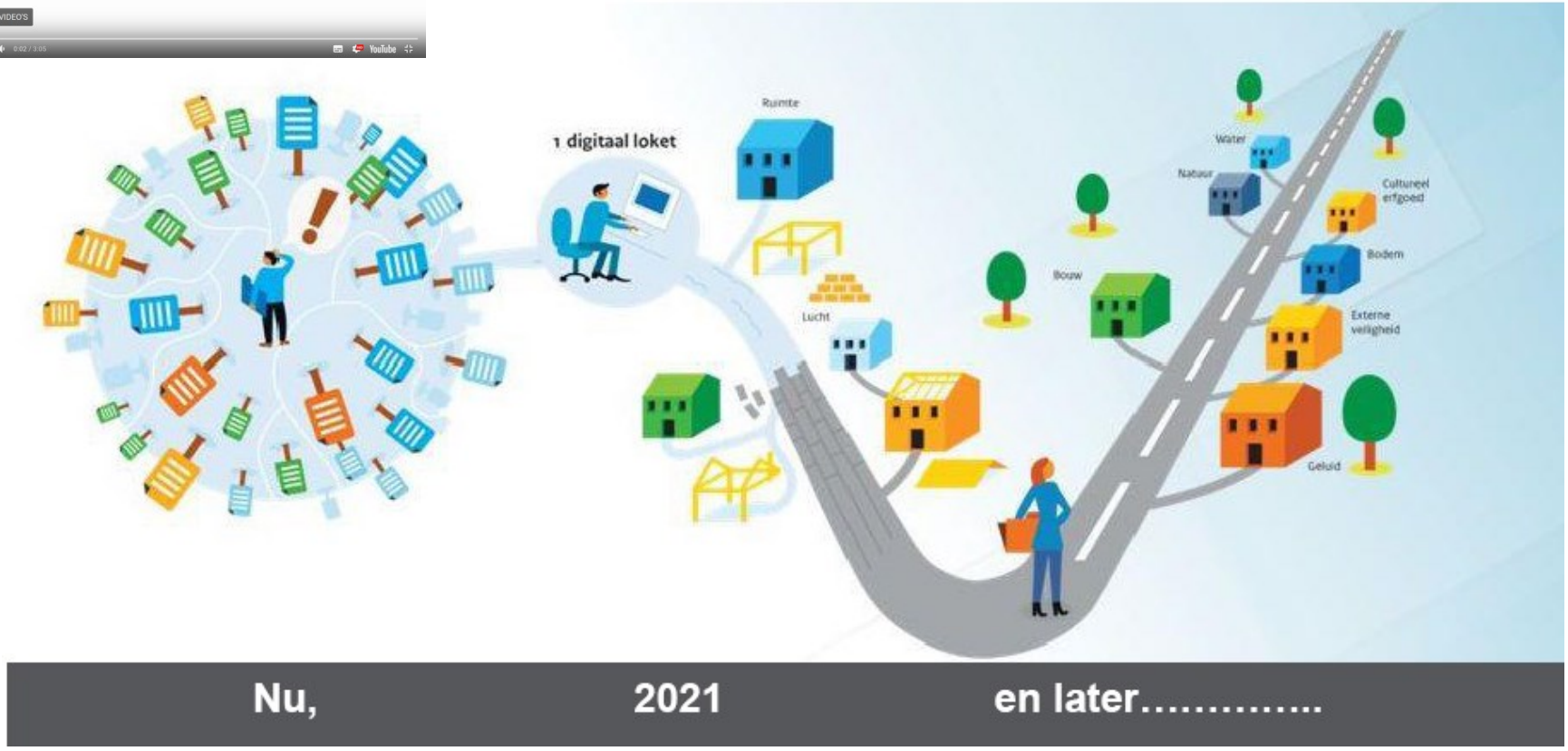
Model Digitaal stelsel Omgevingswet

Model Digitaal stelsel Omgevingswet

Gemeente Beesel

Implementatietraject kent 3 fases:
Fase 1 Bewustwording
Fase 2 Strategische keuzes
Fase 3 Toepassen

Integrale workshops en opdrachten lokale instrumenten
Bijeenkomst ‘sturen met de Omgevingswet’

Bewust brede aanpak bij nieuwe initiatieven
Gezamenlijk met thema’s aan de slag
Doelen Blij in Beesel en Omgevingswet zijn samenhangend

Doorontwikkelen digitale registraties waarvan wij bronhouder zijn
Werkproces optimaliseren
Voorbereidingen voor gezamenlijke VTH applicatie (regionaal)

Gemeente Beesel

Beeld vanuit fase bewustwording:

- Stelselwijziging is omvangrijk en (niet minder) complex
- De landelijke regelgeving brengt zelf niet de beoogde verandering
- Wel biedt deze wet mogelijkheden om zelf te veranderen
- De Omgevingswet biedt volop kansen om invulling te geven aan de uitgangspunten van Blij in Beesel
- Winst zit vooral in de manier waarop samenleving, ambtelijke organisatie en bestuur gaan samenwerken om gezamenlijke en elkaars doelen te realiseren
- Winst zit ook in de beschikbaarheid en bereikbaarheid van informatie (inhoud en proces)

Lokale ambitie

Om de komst van de Omgevingswet in Beesel maximaal te benutten is het van belang een gezamenlijk ambitieniveau vast te stellen. Basis leggen voor strategische keuzes (fase 2).

Discussie

De Omgevingswet zorgt op veel plekken voor dilemma's en daar geeft de wet natuurlijk ook alle reden toe! Want er wordt van alles met de wet beoogd maar dat wordt er niet expliciet in geregeld.

Vandaag:

- Geen besluitvorming
- Geen 'goed' of 'fout'
- Wel ruimte om te leren van elkaars inzichten voor het vervolgtraject

Gemeente Beesel

De 4 doelstellingen van de wet komen overeen met lokale doelstellingen in de gemeente Beesel.

STELLING (DOELSTELLINGEN):
Voor ons was de Omgevingswet niet nodig geweest, wij kunnen onze samenleving al bieden wat de Omgevingswet nu gaat verplichten.

A. Eens.
B. Oneens.

Hebben we alle 'niet nodige' regels al gedereguleerd?

Is ons beleid al integraal?

Wij kunnen al snel reageren op initiatieven

Gemeente Beesel

De Omgevingswet zal in 2021 in werking treden. Er zitten allerlei overgangsrechten in voor wat betreft gemeentelijk beleid.

STELLING (SNELHEID):
Wij willen bij het in werking treden van de wet de nieuwe instrumenten klaar hebben!

A. Eens.
B. Oneens.

Natuurlijk, inwoners en bedrijven verwachten dat op dat moment

Onze bestemmingsplannen zijn actueel en kunnen dus nog een paar jaartjes mee

Houding en gedrag is veel belangrijker dan de ‘regels’. Daar ligt de focus, de rest komt later wel

Gemeente Beesel

De Omgevingswet gaat uit van uitnodigingsplanologie en geeft ruimte aan andere regels (doelregels, open regels) in plaats van nu harde voorschriften en/of verbodsbepalingen

STELLING (VOORSCHRIFTEN):
Eindelijk kunnen we met doelregels / open regels werken, zo kunnen we veel beter sturen op wat we wel willen in plaats van op wat we niet willen.

A. Eens.
B. Oneens.

Afwijken is mogelijk met ontheffing tot max 10%

Rechtszekerheid versus flexibiliteit

Een gebouw mag maximaal 6 meter hoog zijn

Het gebouw moet bij zijn omgeving passen.

Gemeente Beesel

De omgevingswet biedt ruimte voor ‘minder regels’, gemeenten hoeven daar voor het beleidsvrije deel geen gebruik van te maken. Lokaal méér regels is ook mogelijk.

STELLING (DEREGULERING):
Die regels zijn niet voor niets gemaakt, ze nu weer afschaffen betekent binnen de kortste keren chaos en dan hebben wij geen instrumenten om in te grijpen.

A. Eens.
B. Oneens.

Zonder regels van de gemeente ontstaat chaos

Bewoners kunnen dit prima zelf oplossen

Kapvergunning (niet monumentale bomen)

Oud ijzer kar in de straat

Langdurig stallen van voertuigen

Erfafscheidingen

Gemeente Beesel

De Omgevingswet en de raad, hoe ermee om te gaan: politiseren of depolitiseren? De meningen lopen uiteen in het land,' van ja het is politiek, daar is de raad juist voor' tot 'nee je neemt je politieke bril mee, maar het gaat om een maatschappelijke opgave'.

STELLING (ROLLEN):
Met de komst van de Omgevingswet verandert mijn rol als raadslid.

A. Eens.
B. Oneens.

Is de participatieve groep ook representatief?

Wie vertegenwoordigt de stem van de minderheid in een straat / buurt?

De meerderheid bepaalt, de gemeente volgt

Gemeente Beesel

Door bij het opstellen van beleid en het realiseren van initiatieven de participatieve aanpak verplicht te stellen komen er betere producten tot stand met meer draagvlak. Dit voorkomt lange juridische procedures.

STELLING (PARTICIPATIE):
Met de participatieve aanpak gaat het in de toekomst sneller en beter

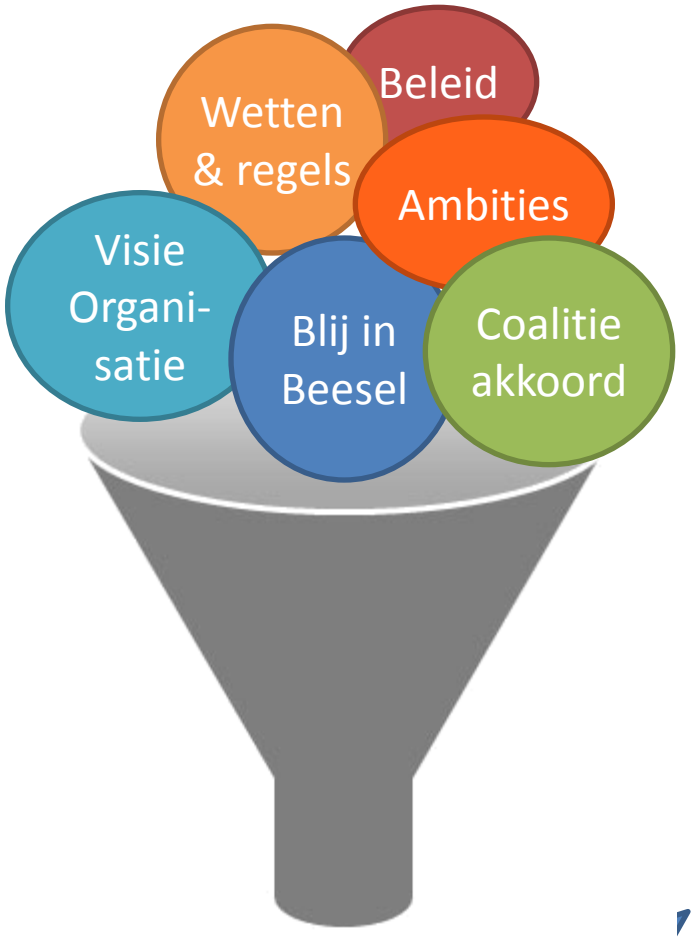
A. Eens.
B. Oneens.

Iedereen tevreden krijgen lukt toch niet, kost alleen maar meer tijd. De tegenstander zal toch bezwaar maken.

Het wordt voor veel mensen pas 'actueel' als het echt speelt. Hoe krijg je de omgeving echt betrokken?

Door het proces mee te krijgen van tot stand komen is er meer begrip en draagvlak in de omgeving!

Procesvoorstel vervolg

Volgende stap:
Gezamenlijke ambitie bepalen

Samen op zoek naar antwoorden:
- Hoe hoog ligt de lat in Beesel?
- Welke snelheid hanteren we?
- Hoe vullen we onze rollen in?
- Welke participatieve processen?
- Welke ambitie per instrument?
- Digitaliseringsslag: hoe snel hoe ver?
- Werkwijze / werkprocessen aanpassen?
- Hoe krijgen instrumenten vorm en inhoud?
- Welke competenties hebben we nodig?
- Wat zijn de speerpunten voor Beesel?
- Etc.

Procesvoorstel vervolg

Voorbereiding voor bijeenkomst dec ‘18

1. Impactanalyse uitwerkingen wet
2. Impactanalyse huidige beleidsstukken
3. Impactanalyse behoefte samenleving
4. Input vanavond

Dec ’18: keuzes concept ambitiedocument

a. Inzichtelijk wat ‘moet’ en wat ‘kan’
b. Welke ‘knoppen’ kunnen we lokaal gaan bedienen
c. Opties (instellingen) per ‘knop’

Jan ’19: Vaststellen Ambitiedocument

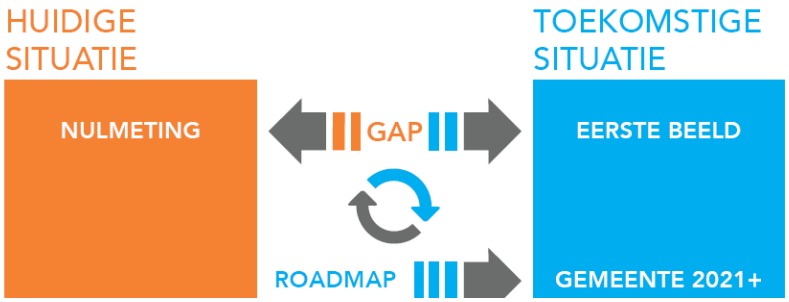
Op basis van deze ambitie kunnen we vervolgens aan de slag met onze inwoners, bedrijven, (keten)partners en medeoverheden.

Procesvoorstel vervolg

Naast de voorbereidingen om tot een ambitiedocument te komen:

- **Weten** door analyses te doen van de huidige situatie op thema's als digitalisering (basis op orde voordat we later kunnen aansluiten) en werkprocessen (op duidelijkheid, snelheid en lastenverlichting)
- **Leren** door middel van bijwonen van bijeenkomsten, regionale samenwerking, dagelijkse praktijk en opleiding
- **Doen** door huidige deel-beleidsstukken (bouwstenen voor visie) en initiatieven te benaderen conform de doelstellingen van de wet. Zo gaan we bijvoorbeeld werken met 'ja, mits conferenties'

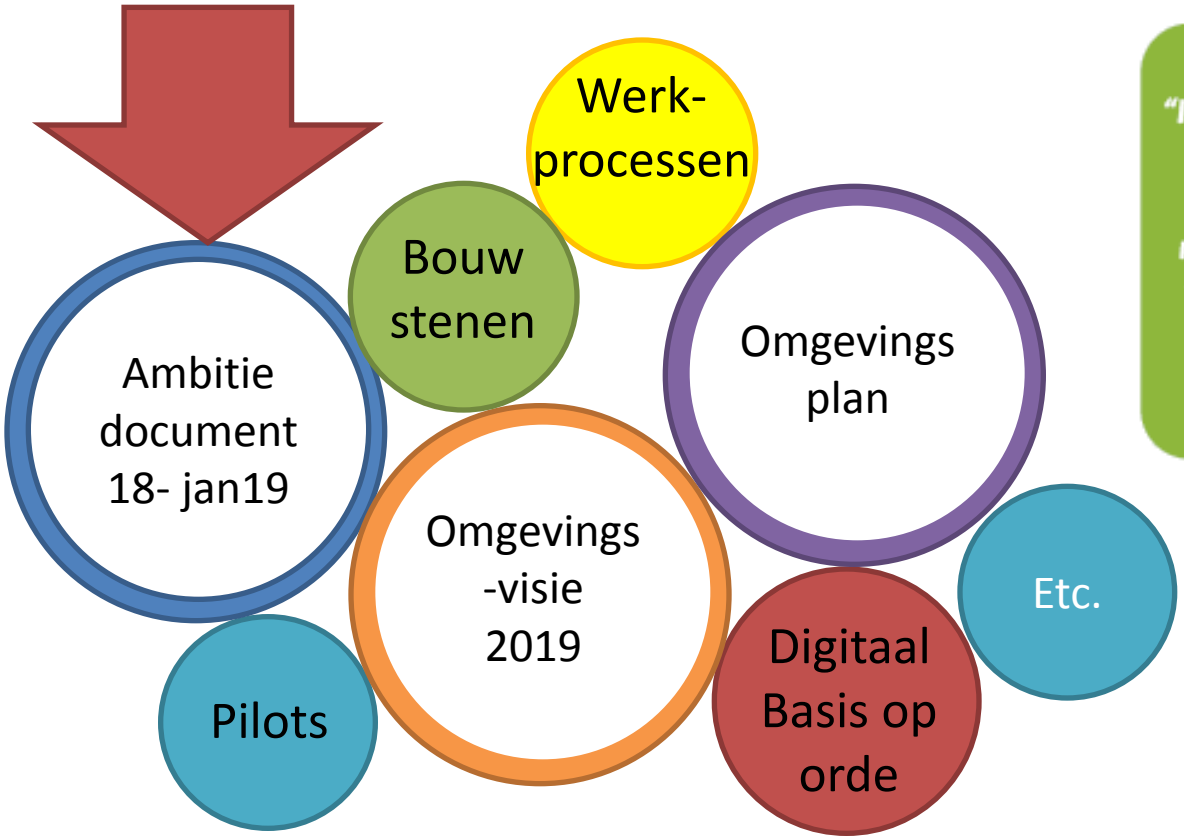
Aan de slag met de Omgevingswet

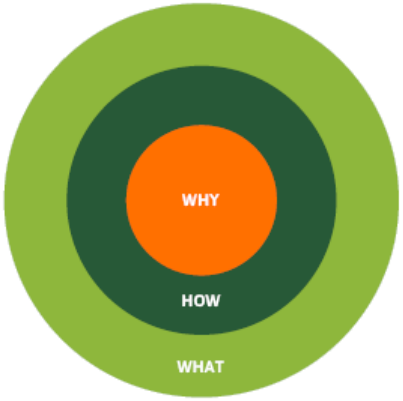
Procesvoorstel vervolg

Instemming met procesvoorstel

Kan iedereen zich vinden in het procesvoorstel voor de volgende stap?

"Invoering Omgevingswet is een vliegwiel voor reeds ingezette ontwikkeling van de organisatie. Met kansen voor maatschappelijke vraagstukken waar je toch al mee bezig gaat of voor bredere organisatieontwikkeling."

Afsluiting

Word Cloud deelnemers

Welke 3 woorden passen het beste bij Beesel en de Omgevingswet?

20